

ХУЛОСАИ

шурои диссертатсионии 6D.KOA-029-и назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон аз рӯи диссертатсия барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктори илмҳои фалсафа

Парвандаи аттестатсионии № _____

Қарори Шурои диссертатсионӣ аз 06 июли соли 2024, таҳти №31

Барои сазовор донишҷӯи Зикирзода Ҳобил ба дараҷаи илмӣ доктори илмҳои фалсафа аз рӯи ихтисоси 09.00.03 – Таърихи фалсафа.

Диссертатсияи Зикирзода Ҳобил дар мавзӯи «Озодии инсон дар фалсафаи машшоияи шарқӣ» дар таърихи 07-уми март соли 2024, суратмаҷлиси № 21 аз ҷониби шурои диссертатсионӣ (734025, ш. Душанбе, хиёбони Рӯдакӣ, 17; фармоиши Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 01 феврал соли 2022 таҳти №38) ба ҳимоя қабул карда шудааст.

Довталаби дарёфти дараҷаи илмӣ, соли таваллудаш 1981, соли 2002 зинаи бакалавр ва соли 2004 зинаи магистратураи факултети филологияи Донишгоҳи омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айниро бо ихтисоси забон ва адабиёти тоҷик хатм намудааст. Аз соли 2009 то ба ҳол ба ҳайси омӯзгори кафедраи фалсафа ва фарҳангшиносии Донишгоҳи омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айнӣ фаъолият менамояд.

Зикирзода Ҳ. рисолаи номзадӣ худро таҳти унвони “Фалсафаи иҷтимоӣ ва сиёсии Ибни Халдун” соли 2009 ҳимоя намудааст.

Диссертатсия дар кафедраи фалсафа ва фарҳангшиносии Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айнӣ омода гардидааст.

Роҳбари илмӣ: Шамолов Абдулвоҳид Абдуллоевич – доктори илмҳои фалсафа, профессори кафедраи илмҳои ҷамъиятшиносӣ ва гуманитарии филиали Донишгоҳи давлатии Москва ба номи М.В. Ломоносов дар ш. Душанбе.

Муқарризони расмӣ:

Раҳимов Муҳсин Ҳусейнович – доктори илмҳои фалсафа, профессори кафедраи фанҳои ҷомеашиносии Донишгоҳи техникаи Тоҷикистон ба номи академик М.С. Осимӣ;

Маҳмадҷонова Муҳиба Талатҷонова – доктори илмҳои фалсафа, профессор, сарҳодими “Маркази синошиносӣ”-и институти фалсафа, сиёсатшиносӣ ва ҳуқуқӣ АМИТ

Атоев Атоулло Мухторович – доктори илмҳои фалсафа, профессори кафедраи умимидонишгоҳии фалсафаи ДДХ ба номи академик Б. Гафуров ба диссертатсия тақризи мусбат додааст.

Муассисаи пешбар – Донишгоҳи байналмилалӣ забонҳои хориҷии Тоҷикистон ба номи С. Улуғзода дар тақризи мусбати худ, ки аз ҷониби доктори илмҳои фалсафа, дотсент Карамхудоев Ш.Х омода карда шуда, аз ҷониби номзади илмҳои фалсафа, дотсент Мачидов Д.Х. ба имзо расидааст ва аз ҷониби ректори ҳамин Донишгоҳ, доктори илмҳои филологӣ, профессор Гулназарзода Ж.Б тасдиқ шудааст, қайд менамояд, ки диссертатсияи Зикирзода Ҳобил дар мавзӯи «Озодии инсон дар фалсафаи машшоияи шарқӣ» аз рӯи навгонии илмӣ, мубрамият, аҳаммияти назариявӣ ва амалӣ доштани сазовори баҳои мусбат буда, ба талаботи пешбиниамудаи бандҳои 31-35-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми июни соли 2021, таҳти №267 тасдиқ шудааст, ҷавобгӯ аст ва муаллифи он сазовори дарёфти дараҷаи илмии докори илмҳои фалсафа аз рӯи ихтисоси 09.00.03 – Таърихи фалсафа мебошад.

Муқарризони расмӣ ва муассисаи пешбар бо назардошти муқаррароти бандҳои 67-70 ва 74-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-уми июни соли 2021, таҳти № 267 тасдиқ шудааст, интихоб ва таъйин гардидаанд. Интихоби муқарризони расмӣ ва муассисаи пешбар дар асоси мутахассис аз рӯи ихтисоси 09.00.03 – Таърихи фалсафа будани ва корҳои илмӣ-таҳқиқотӣ онҳо ба масъалаи таҳқиқшавандаи диссертатсияи Зикирзода Ҳобил алоқамандии зич доранд.

Зикирзода Ҳобил оид ба мавзӯи диссертатсия 16 маводи илмӣ таҳия намудааст. Ҳамаи мақолаҳо дар маҷаллаҳои илмӣ тақризшавандаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷоп шудаанд. Натиҷаҳои асосии диссертатсия ва хулосаҳои таҳқиқот дар мақолаҳои илмӣ муаллиф инъикос ёфтаанд.

Муҳимтарин интишороти докталаб аз рӯи мавзӯи диссертатсия, ки дар маҷаллаҳои тақризшавандаи КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҷоп расидаанд:

I. Монографияҳо:

[1-М]. Зикирзода Х. Социально-политическая философия Ибн Халдуна. – Душанбе, 2018. – 169 с.

[2-М]Зикирзода Х. Озодии инсон дар фалсафаи машшоияи шарқӣ. – Душанбе, 2023. – 379 с.

[3-М] Зикирзода Ҳ. Озодӣ ва фармонбардорӣ (итоат) дар доираи баҳсҳои онтологӣ дар таърихи фалсафа [Матн] /Ҳ. Зикирзода// Ахбори Академияи илмҳои Тоҷикистон, 4 (265). - Душанбе, 2021. С. 28-34.

[4-М] Зикирзода Ҳ. Концепсияи ҳақиқат дар фалсафаи Юнони қадим [Матн] /Ҳ. Зикирзода // Ахбори Институти фалсафа, сиёсатшиносӣ ва ҳуқуқи ба номи Баҳоваддинови Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон, № 2. - Душанбе, 2021. С. 61-67.

[5-М] Зикирзода Ҳ. Масъалаи озодии инсон дар доираи фаҳмиши фалсафии он [Матн] /Ҳ. Зикирзода// Ахбори Институти фалсафа, сиёсатшиносӣ ва ҳуқуқи ба номи Баҳоваддинови Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон, № 2. - Душанбе, 2022. С. 70-77.

[6-М] Зикирзода Ҳ. Озодӣ ва фармонбардорӣ: таъриф, принципҳо ва усулҳои фалсафии таҳқиқоти онҳо [Матн] /Ҳ. Зикирзода// Ахбори Институти фалсафа, сиёсатшиносӣ ва ҳуқуқи ба номи Баҳоваддинови Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон, № 4. - Душанбе, 2021. С. 23-28.

[7-М] Зикирзода Ҳ. Озодии ирода ва тамоюлҳои зидноки он бо итоат [Матн] /Ҳ. Зикирзода// Паёми филиали донишгоҳи давлатии Москва ба номи М.В. Ломоносов дар шаҳри Душанбе, № 2. (24). - Душанбе, 2022. С. 63-76.

[8-М] Зикирзода Ҳ. Масъалаи қазо ва қадар дар меҳвари озодӣ ва фармонбардории инсон [Матн] /Ҳ. Зикирзода// Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон, № 4. - Душанбе, 2022. С. 256-263.

[9-М] Зикирзода Х. К проблеме свободы в круге онтологических дискуссий исламских мыслителей [Текст] /Х. Зикирзода// Вестник Таджикского национального университета, № 6. Ч.1. – Душанбе, 2023. С 86-92.

[10-М] Зикирзода Ҳ. Заминаҳои ормонии назарияи озодӣ ва фармонбардории шахс [Матн] /Ҳ. Зикирзода// Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон, № 10. – Душанбе, 2023. С 178-183.

[11-М] Зикирзода Х. Озодӣ ва фармонбардорӣ дар муносибат бо ҳокимияти сиёсӣ-иҷтимоӣ [Матн] /Ҳ. Зикирзода// Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон, № 9. – Душанбе, 2023. С. 156-164.

[12-М] Зикирзода Ҳ. Адолат – асоси назарияи озодӣ ва фармонбардорӣ (итоат)-и шахс [Матн] /Ҳ. Зикирзода// Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон, № 8. – Душанбе, 2023. С 119-128.

[13-М] Зикирзода Ҳ. Концепсияи озодӣ ва фармонбардории инсон дар доираи меъёрҳои ҳуқуқӣ ва қонунҳои исломӣ (дар мисоли таълимоти

Абу Насри Форобӣ) [Матн] /Ҳ. Зикирзода// Паёми Донишгоҳи давлатии Хоруғ, № 1 (24). – Хоруғ, 2023. С. 52-58.

[14-М] Зикирзода Ҳ. Озодӣ ва фармонбардории инсон дар доираи меъёрҳои ҳуқуқӣ ва қонунҳои исломӣ (дар мисоли таълимоти Ибни Сино ва Насируддини Тӯсӣ) [Матн] /Ҳ. Зикирзода// Паёми Донишгоҳи давлатии Хоруғ, № 2 (25). – Хоруғ, 2023. С. 45-51.

[15-М] Зикирзода Ҳ. Проблема свободы и повиновения в учениях таджикских философско-религиозных течений [Текст] /Ҳ. Зикирзода // Вестник Хорогского государственного университета, № 3 (27) – Хорог, 2023. С 86-93.

[16-М] Зикирзода Ҳ. Доир ба баъзе масъалаҳои озодӣ ва фармонбардорӣ дар таълимоти машшоиёни шарқӣ [Матн] /Ҳ. Зикирзода // Паёми Донишгоҳи давлатии Хоруғ, № 3 (27). – Хоруғ, 2023. С 77-85.

[17-М] Зикирзода Ҳ. Моҳияти масъалаи фармонбардорӣ ва озодии инсон дар доираи концепсияи ҷабр ва ихтиёр дар таълимоти машшоиёни шарқӣ [Матн] /Ҳ. Зикирзода// Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон, № 11. – Душанбе, 2023. С 145-152.

[18-М] Зикирзода Ҳ. Масъалаи адолат ҳамчун пояи концепсияи назарияи озодӣ ва фармонбардори (итоат)-и шахс дар таълимоти машшоиёни шарқӣ [Матн] /Ҳ. Зикирзода// Паёми Донишгоҳи давлатии Хоруғ, № 4 (28). – Хоруғ, 2023. С 109-119.

III. Мақолаҳои илмие, ки дар маҷаллаҳои илмӣ дигар ҷоп шудаанд:

[19-М] Зикирзода Ҳ. Концепсияи нафс дар таълимоти Ибни Боча [Матн] /Ҳ. Зикирзода// Маводи конференсияи илмӣ-амалии ҳайати профессорон ва омӯзгорон бахшида ба «Бистсолаи омӯзиш ва рушди фанҳои табиатшиносӣ, дақиқ ва риёзӣ дар соҳаи илму маориф (2020-20240), 5500-солагии Саразми бостонӣ ва 700-солагии шоири барҷастаи тоҷик Камоли Хучандӣ». - Душанбе, 2020. С. 234-238.

[20-М] Зикирзода Ҳ. Озодӣ ва масъулияти ахлоқии шахс [Матн] /Ҳ. Зикирзода // Круглый стол: «Современные тенденции развития философской науки в Таджикистане и мире». Филиали Донишгоҳи давлатии Москва дар шаҳри Душанбе. Т.2. № 2 (24). – Душанбе, 2022. С. 63-76

[21-М]. Зикирзода Ҳ. Фарҳанги озодӣ ва масъулияти ахлоқии шахс [Матн] /Ҳ. Зикирзода// Маводи конференсияи илмӣ-амалии байналмилалӣ дар мавзӯи «Рушди забони давлатӣ дар партави гуфтугӯи фарҳангҳо». - Душанбе, 2022. С. 155-160.

[22-М] Зикирзода Ҳ. Баъзе масъалаҳои инсоншиносии Абурайҳони Берунӣ (дар асоси «Осор-ул-боқия») [Матн] / Ҳ. Зикирзода // Маводи

конференсияи илмӣ-назариявии байналмилалӣ таҳти унвони «Абурайҳон Берунӣ-алломаи Машриқзамин» бахшида ба 1050 солагии Абурайҳон Берунӣ. – Душанбе, 2023. С.126-131.

[23-М] Зикирзода Ҳ. Масъалаи ҷабр ва ихтиёр ва нақши онҳо дар муайянсозии моҳияти фармонбардорӣ ва озодии инсон аз нигоҳи машшоиёни шарқӣ [Матн] / Ҳ. Зикирзода // Маводи конференсияи илмӣ-назариявии байналмилалӣ таҳти унвони «Абурайҳон Берунӣ-алломаи Машриқзамин» бахшида ба 1050 солаги Абурайҳон Берунӣ. - Душанбе, 2023. С.126-131.

[24-М] Зикирзода Ҳ. Чойгоҳ ва нақши ҷомеаи инсонӣ дар таълимоти Ибни Халдун [Матн] / Ҳ. Зикирзода // Паёми донишгоҳи омӯзгорӣ. Силсила: илмҳои фалсафӣ, №1 (1). - Душанбе, 2021. С. 46-55.

[25-М] Зикирзода Ҳ. Тавзеҳи мафҳуми озодӣ дар доираҳои баҳсҳои онтологияи мутафаккирони исломӣ [Матн] / Ҳ. Зикирзода // Паёми донишгоҳи омӯзгорӣ, Силсила: илмҳои фалсафӣ, № 2 (2). - Душанбе, 2021. С. 41-47.

[26-М] Зикирзода Ҳ. Консепсияи назарияи озодӣ: таъсири таълимоти аристотелизм ба машшоиёни шарқӣ [Матн] / Ҳ. Зикирзода // Круглый стол: «Философия востока и запада на современном этапе: проблемы различия и точки соприкосновения». Филиали Донишгоҳи давлатии Москва дар шаҳри Душанбе. Душанбе, 2022. С. 47-61

[27-М] Зикирзода Ҳ., Шамолов А.А. Таъсири таълимоти юнониёни қадим дар ташаккулёбии ақлгароии машшоияи шарқӣ [Матн] / Ҳ. Зикирзода // Паёми филиали донишгоҳи давлатии Москва ба номи М.В. Ломоносов дар шаҳри Душанбе, № 2. (32) – Душанбе, 2023. С. 63-76.

Ба автореферати диссертатсия аз ҷониби шахсони зерин тақризҳо навишта шуда, ба шурои диссертатсионӣ пешниҳод шудаанд:

Насиба Содиқӣ – доктори илмҳои фалсафа, Раиси Кумитаи Маҷлиси намояндагони Маҷлиси олии Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба илм, маориф, фарҳанг ва сиёсати ҷавонон. Тақриз мусбат аст.

Ҳайдарзода Рустам – доктори илмҳои фалсафа, профессор, директори Институти омӯзиши давлатҳои Осиё ва Аврупои Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон. Тақриз мусбат аст.

Мирзоев Ғаффор – доктори илмҳои фалсафа, мудири кафедраи фалсафаи Раёсати Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон. Тақриз мусбат аст.

Саидов Абдулманон – доктори илмҳои фалсафа, профессори кафедраи фанҳои ҷамъиятии Донишгоҳи давлатии тиббии Тоҷикистон ба номи Абӯалӣ ибни Сино. Тақриз мусбат аст.

Ҳамаи тақризҳои ба автореферат воридгардида мусбат арзёбӣ гардида, дар онҳо баъзе эродҳои хусусияти ҷузъидошта ва пешниҳодҳои манзур шудаанд.

Шурои диссертатсионӣ қайд менамояд, ки дар натиҷаи таҳқиқоти диссертатсионии доктараб:

- дар доираи фаҳмиши масъалаҳои ҷабр ва ихтиёр, қазо ва қадар дар таълимоти машшоӣни шарқӣ иртиботи онҳо бо озодии инсон ба таври мукамал ва муназзам **коркард карда шудаанд;**

- **исбот карда шуд**, ки дар ташаккулёбии таълимот оид ба озодии инсон ва ҳудудҳои он дар заминаи ақлгароӣ ва синтези назарияҳои таълимоти мактабҳои фалсафии динии гуногун барои машшоӣни шарқӣ, пеш аз ҳама, омилҳои фарҳангӣ ва иҷтимоӣ таъсир расондаанд;

- **қайд карда мешавад**, ки таҳлили муқоисавии масъалаи озодии инсон ва ҳудудҳои он дар таълимоти машшоӣни шарқӣ нишон дод, ки ҳарчанд озодии иродаи инсон априори аз иродаи илоҳӣ вобаста аст, аммо инсон аз тариқи ихтиёр ва интихоб озодии иродаашро ба кор бурда метавонад;

- **пешниҳод карда мешавад**, ки яке аз сарчашмаҳои пайдоиш ва ташаккулёбии ғояи озодии инсон дар таълимоти мутафаккирони машшоӣни шарқӣ ин ақидаҳои ақлгароёна оид ба ин масъала дар фалсафаи Юнони Қадим, инчунин мактабҳои ақлгароии шарқӣ ва мутафаккирону файласуфони намояндагони алоҳидаи онҳо хизмат намудаанд, ки дар фаҳмиш ва баррасии ин масъала мақоми хоса доштаанд;

- **муайян карда шуд**, ки бори аввал бар пояи таҳлили муқоисавӣ ҳулосае асоснок гардид, ки тибқи он дар муносибат бо ҳокимияти динӣ ва сиёсӣ масъалаи озодии инсон ва шахс, тўбеият ва итоати инсон, аз нигоҳи машшоӣни шарқӣ, дар ҳамбастагии адолати иҷтимоӣ бо адолати илоҳӣ мебошанд;

Аҳаммияти назариявии таҳқиқоти диссертатсионӣ бо он асоснок карда шудааст, ки натиҷаҳои таҳқиқоти диссертатсионӣ дар раванди таҳлили илмии умуминазариявии фалсафа ва таърихи фалсафа ба кор рафта метавонанд. Масъалаҳои фалсафӣ ва илмие, ки дар диссертатсия пешниҳод шудаанд, нуқтаҳои назари мувоҷиҳавиро оид ба паҳлуҳои гуногуни масъалаи озодии инсон ва ҳудудҳои он ба миён оварда, дар таҳқиқоти минбаъда аз онҳо истифода бурдан мумкин аст. Ҳулосаҳои, ки аз рӯи натиҷаҳои таҳқиқи мавзӯи диссертатсия ҳосил шудаанд, барои вусъат бахшидани омӯзиши масъалаи озодии инсон ва шахс ҳамчун

самти афзалиятноки фаъолияти илмӣ-таҳқиқотӣ, антропологӣ-иҷтимоӣ мусоидат намуда, дар таҳияи ҳуҷҷатҳои қонунгузорӣ ва танзими ҳуқуқи инсон аз ҷониби мақомоти давлатӣ ва созмонҳои дигар истифода шуда метавонанд.

Дар таҳқиқоти рисола, муаллиф равиши ақлгароиро барои амиқтар таҳқиқ намудани масоили вобаста ба озодӣ ва иттиҳоди тобеияти инсон мусоидат намуда, яке аз принципҳои асосии фалсафии таҳқиқоти илмӣ ба шумор меравад, ки машшоиёни шарқӣ маҳз ҳаминро пеш гирифтаанд, **баён кардаанд.**

Таҳлили таълимоти машшоияи шарқӣ оид ба озодии инсон ва қиёси он бо таълимоти дигари фалсафӣю динӣ нишон медиҳад, ки назари аксарияти кулли мутафаккирони дигари ин давра доир ба ин мавзӯҳо ба идеяи сарнавишти азалии илоҳӣ таъяс мекунад, **муайян карда шудааст.**

Омӯхта шудааст, ки ҳамаи таҳқиқоти ба нашр расидаро, ки ба омӯзиши назарияҳои мутафаккирони машшоияи шарқӣ бахшида шудаанд, ба се гурӯҳи асосӣ ҷудо кардан мумкин аст. Ба гурӯҳи аввал таҳқиқоте дохил мешаванд, ки дар онҳо ба ҷанбаҳои таърихӣ-фарҳангии пайдоиши ғояҳо ва назарияҳо дар бораи озодии инсон ва мактабҳои гуногуни фикрии Шарқ, ки бо машшоияи шарқӣ аз нигоҳи равиши ақлонӣ иртибот доштанд, ҳусни таваҷҷуҳ зоҳир мегардад. Ба гурӯҳи дуюм адабиёти илмие шомил аст, ки бевосита дар омӯзиши осори фалсафии мутафаккирони машшоияи шарқӣ – Абу Юсуф Яъқуб ибни Исҳоқ ал-Киндӣ, Абу Насри Форобӣ, Ибни Сино, Насируддини Тӯсӣ ва инчунин, машшоиёни ғарбӣ – Ибн Рушд, Ибн Халдун, Ибни Боча ва Ибни Туфайл, ки ақоиди онҳо ҳангоми муқоиса бо фалсафаи мутафаккирони машшоияи шарқӣ мавриди баррасӣ қарор мегиранд, мутааллиқанд. Ба гурӯҳи сеюм, таҳқиқоти муҳаққиқоне монанди А. Корбен, Д. Гутас, А. Иври, П. Адамсон, С. Д'Анкона Коста, М. Ал-Акити, Т. К. Ибрагим, М. Мармура, Ҷ. Рист, С.Б. Серебряков, М. Галстон, А.Х. Касимжанов, Т.-А. Дрюарт, Ҷ. Ёанссенс, А.В. Сагадеев, М.М. Хайруллаев, Л.Е. Гудман, Б.Я. Шидфар, С.К. Сатибекова, А.К. Рзаев, З.И. Халилов, И.Р. Насиров ва дигарон дохил мешаванд. Ба қатори онҳо таҳқиқоти олимону муҳаққиқони варзида Б. Ғафуров, М. Диноршоев, М.Н. Болтаев, У. Султонов, Н. Идибеков, А. Шамолов, Х. Шоихтиёров, М.Х. Раҳимов, Н. Саидов, С. Султонзода ва дигарон дохил мешаванд.

Пешниҳод гардид, ки масъалаи озодӣ дар заминаи таносуби байни масъалаи ҳастӣ, вучудият, мавҷудият бо моҳияти онтологӣ инсон аз ду

чанба баррасӣ мегардад: аввалан, озодӣ дар робита бо моҳияти мавҷудоти дигар ва ҳамчун имконияти одии ҳастии инсон ва сониян, озодӣ дар робита бо имконияти худшиносии инсон дар ҳалқаи ин мавҷудот. Моҳияти сабаби аввал ва ҳар чизе, ки аз он бармеояд, мавҷуд будан ва зарурат аст. Назарияи машшоии “вучудият” низ ба он нигаронида шудааст, ки масъалаи фалсафии байни сабаб ва озодиро ҳам аз нигоҳи метафизикӣ ва ҳам ақлгарой равшан кунад.

Баррасии эътимоднокии натиҷаҳои таҳқиқ нишон доданд, ки эътимоднокӣ ва саҳеҳияти натиҷаҳои илмии ба даст омада бо заминаи омӯзиши ҳамаҷонибаи шумораи зиёди сарчашмаҳои илман асоснокгардида, бо усули муносибати муназзам, инчунин бо таҳлили шароитҳои объекти таҳқиқот, маҷмуи методҳои умумии илмӣ ва соҳавӣ муайян мегардад.

Саҳми шахсии довталаби дараҷаи илмӣ бо сатҳи нафгонии илмии диссертатсионӣ, нуқтаҳои илмӣ, ки ба ҳимоя пешниҳод мешаванд, мақолаҳои илмӣ, ҳамчунин тарзи навишт, масъалагузорӣ ва услуби диссертатсия ифода меёбад. Диссертант дар тасниф ва таҳқиқи ҷобачогузории мавод дар бобҳо, коркарди маълумоти бадастомада ва таҳлили натиҷаҳо, ҷамъбасту хулосабарориҳо бо сабки баёни фаҳмо ва мушаххас саҳм гузоштааст.

Дар маҷлиси Шурои диссертатсионӣ қарори сазовор доништани Зикирзода Ҳобил бо дараҷаи илмии доктори илмҳои фалсафа аз рӯи ихтисоси 09.00.03 – Таърихи фалсафа қарор қабул кард.

Ҳангоми гузаронидани овоздиҳии пинҳонӣ дар Шурои диссертатсионӣ 15 нафар иштирок доштанд, аз ҷумла докторони илм 5 нафар аз рӯи ихтисоси диссертатсияи баррасишаванда. Аз 16 нафар ҳайати умумии шуро, овоз доданд: тарафдор – 15 нафар, муқобил – нест, бюллетенҳои безътибор – нест

Раиси Шурои диссертатсионӣ,
доктори илмҳои фалсафа., профессор

Маҳмадизода Н.Д.

Котиби илмии Шурои диссертатсионӣ,
номзади илмҳои фалсафа, дотсент

Ҳайитов Ф.Қ.

